

FINNISH B – STANDARD LEVEL – PAPER 1
FINNOIS B – NIVEAU MOYEN – ÉPREUVE 1
FINÉS B – NIVEL MEDIO – PRUEBA 1

Monday 16 May 2005 (morning)
Lundi 16 mai 2005 (matin)
Lunes 16 de mayo de 2005 (mañana)

1 h 30 m

TEXT BOOKLET – INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this booklet until instructed to do so.
- This booklet contains all of the texts required for Paper 1.
- Answer the questions in the Question and Answer Booklet provided.

LIVRET DE TEXTES – INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- N'ouvrez pas ce livret avant d'y être autorisé(e).
- Ce livret contient tous les textes nécessaires à l'épreuve 1.
- Répondez à toutes les questions dans le livret de questions et réponses fourni.

CUADERNO DE TEXTOS – INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra este cuaderno hasta que se lo autoricen.
- Este cuaderno contiene todos los textos para la Prueba 1.
- Conteste todas las preguntas en el cuaderno de preguntas y respuestas.

TEKSTIA

PUOLET KOULULAISISTA LIIKKUU RIITTÄVÄSTI

- Opetushallitus selvitti suomalaisten yhdeksäsluokkalaisten koululaisten liikunnallisuutta keväällä 2003 sekä kyselyllä että testillä, joka mittasi kuntoa ja liikkeiden hallintaa. Testiin kuului muun muassa sukkulajuoksua, viisiloikkaa ja vatsalihasliikkeitä. Tietoja ja asenteita udeltiin noin 5000:lta, joista lähes 2500 oppilasta osallistui myös kuntotestiin.
- 10 Testin tuloksia verrattiin vuoden 1998 lähes vastaavan testin tuloksiin. Koululaisten kunto on laskenut kestävyysjuoksussa lähes rata kierroksen verran, mutta lihaskunto ei ole muuttunut.
- 15 **Tuloksia eri puolilta Suomea**
- Lapin ja Oulun läänien pojat menestyivät testissä parhaiten. Kovakuntoisimmat tytötkin löytyivät Lapista. Heikoimmat tulokset puolestaan saatiin Itä-Suomesta.
- 20 Teoissa ja asenteissa on ristiriitaa, sillä maaseudun oppilaat arvioivat liikunnan hyödyllisemmäksi kuin kaupunkilaiset vaikka harrastavat sitä vähemmän ja saivat huonommat testituloksetkin. Etelä-
- 25 Suomessa oppilaat arvioivat liikunnan melko hyödyttömäksi puuhaksi mutta harrastavat sitä kuitenkin aktiivisesti, mikä näkyi myös tuloksissa.

Suosituimmat lajit

- 30 Tärkein motiivi liikkumiseen on kunnon kohottaminen ja kilpailu etenkin pojilla. Toiseksi tärkeintä on kuntoilun vaikutus ulkonäköön. Myös kavereitten tapaamista ja yhdessäoloa arvostetaan. Sen sijaan kilpailu ei kiinnosta tyttöjä.
- 35 Kuntokävely ja lenkkeily raittiissa ilmassa ovat sekä poikien että tyttöjen suosituimmat lajit. Seuraavina pojilla ovat palloilulajit, jotka ovat poikien mieluisinta koululiikuntaa.
- 40 Tytöt taas pitivät koulutunneilla eniten voimistelusta, aerobicista, tanssista ja rentoutuksesta. Koulutuntien ulkoliikunnassa taas yleisurheilu ja suunnistus olivat sekä tyttöjen että poikien yleisimmät liikuntamuodot. Uimataitoisiksi eli sadan metrin yhtäjaksoiseen uintiin pystyviksi ilmoittautui 80 prosenttia oppilaista.

Marjukka Liiten

TEKSTI B

Helsingin Sanomat

Lukijoilta

Nuorillakin mahdollisuus vaikuttaa

5 Mertta Hätinen, Noora Jantunen ja Juho Keinänen kirjoittivat siitä, kuinka nuorilta puuttuu mahdollisuuksia vaikuttaa yhteiskunnassa (HS 16.4.). Kirjoitus käsitteli lähinnä alle 18-vuotiaiden vaikuttamismahdollisuuksia. Vaikka olenkin itse ollut täysi-ikäinen jo pitkään, olen mielestäni löytänyt monta hyvää kaikenikäisille tarkoitettua kanavaa vaikuttaa yhteiskuntamme kehitykseen ja päätöksentekoon.

10 Äänestäminen vaaleissa on yksi näistä kanavista. Paras kokemani tapa vaikuttaa on liittyä ja aktivoitua eri yhdistyksissä, jotka ajavat minulle tärkeitä asioita. Jäsenyys suuressa poliittisessa puolueessa ja sitä kautta vaikuttaminen suoraan päätöksentekijöihin on kokemukseni perusteella todella antoisaa nimenomaan päättäjiin muodostuvan suoran ja henkilökohtaisen linkin ansiosta.

15 Toinen hyvä keino vaikuttaa on kirjoitella eri lehtien mielipidepalstoille, minkä Mertta Hätinen ystävineen olikin jo huomannut. Yhteiskuntamme asioista päättäviin voi myös ottaa yhteyttä kirjeitse, sähköpostitse ja puhelimitse. Lisäksi kannattaa ottaa osaa viranomaisten ylläpitämiin internetissä toimiviin mielipidefoorumeihin (esimerkiksi otakantaa.fi) sekä useisiin paikallisen tason keskustelufoorumeihin. Lailliset ja hallitut mielenosoitukset ovat myös toimiva tapa osoittaa päättäjille suuren joukon mielipide. Perinteinen vapaaehtoistyö ja toisen ihmisen auttaminen ovat myös tärkeitä vaikuttamismahdollisuuksia, joita ei pidä unohtaa.

20 Me nuoret haluaisimme monesti muuttaa koko maailman tuossa tuokiossa, mutta paras paikka aloittaa maailman parantaminen on luonnollisesti omasta perheestämme, ystävistämme, läheisistämme ja ennen kaikkea omasta itsestämme. Mikä oli tämän päivän hyvä tekosi?

Juha Beurling
Helsinki

TEKSTI C

Kolumnit

Mikael Stelander: KIRJE KORVATUNTURILTA

Mikael Stelander toimii konsulttina MPS-Yhtiöt Oy:ssä.

Hyvä Perttu 6 v. (asiakasnumero 4573F-T),

Olemme täällä Korvatunturilla erittäin pahoillamme siitä, että internetissä (www.lahjoja.net) täyttämäsi joululahjalista ei välittynyt ajoissa tontuillemme. Se saapui kuitenkin perille sähköpostin (tontut@lahjoja.net) välityksellä – valitettavasti liian myöhään tämän joulun toimituksiin. TipTap Asp –tietopalvelumme katkoksesta huolimatta pyrimme toimittamaan kaikki lahjasi tuttuun tapaan aattoiltana – ensi jouluna.

- 5 Lahjojen toimituksessa on tänä vuonna ilmennyt joitakin katkoksia myös organisaatiomuutosten vuoksi. Korvatunturin uuden henkilöstöstrategian mukaan ulkoistamme ison määrän tonttuja Röllipeikon vuorelle.

Tehostamme tuotantoamme

Vanha hierarkkinen organisaatiomme, jossa tontut oli jaettu osaamisalueittain ryhmiin, muutetaan täysin niin että jatkossa kaikki osallistuvat kaikkiin töihin. Prosessimme linjataan uuden härsläppäjärjestelmän mukaisesti, mutta emme valitettavasti pysty tässä vaiheessa vielä kertomaan siitä enempää.

- 10 Tehostamme tuotantoamme ja keskitymme tänä vuonna ainoastaan yhden lahjan valmistamiseen. Saattaakin olla, Perttu, että myös sinä saat lahjaksi tänä jouluna värikkään ja teknisesti edistyksellisen jouluvaloyhdistelmän.

Työsopimusneuvotteluiden selvittyä rekrytoimme internet-palveluumme paljon uusia tonttuja ja tehostamme sitä. Perttu, käythän siis tutustumassa uuteen palveluumme, josta voit tilata itsellesi oman lahjanrakennussetin.

- Näin vuoden kiireisimpänä aikana rekrytoimme paljon apuvoimaa myös Tonttuvuokra Oy:stä. Pehdytysprosessissamme on [– 27 –] ilmaantunut joitakin odottamattomia käännteitä. Tällä hetkellä lahjapaja pystyy valmistamaan [– 28 –] 3000 lahjaa tunnissa, ja valitettavasti koska lahjatoiveesi saapuivat meille myöhässä, emme pysty täyttämään tilaustasi juuri tällä hetkellä. Lähetämme toivomasi lahjat [– 29 –] ensi toukokuun loppuun mennessä.

Joulupukki opintovapaalle

- Organisaatio- ja strategiamuutoksen yhteydessä myös Korvatunturin johdossa tapahtuu joitakin uudistuksia. Joulupukki on ilmoittanut jäävänsä vuoden opintovapaalle (emme vielä tiedä, mitä hän aikoo opiskella). Joulumuori [– 30 –] on sairaslomalla ensi vuoden pääsiäiseen asti. Joulupukin poissaollessa toimintaa johtaa Pakkasukko. Kuljetus- ja muista logistisista ratkaisuista vastaa tänä jouluna Petteri Punakuono.

Siirtymä 12-tuntiseen työpäivään

- Julkisuudessa on viime aikoina esitetty väitteitä, että Joulupukin esimiestaidot eivät ole ajan tasalla. Väitteet eivät pidä paikkaansa. Tonttujen vaihtuvuus oli viime vuonna miltei 40 prosenttia, mutta pääomasijoittaja Tomtegubbar Ltd:n mukaan tilanne ei ole vakava. Tomtegubbarin johtaja Jul Bocken myöntää, että yksittäisen tontun kannalta irtisanomiset ovat toki valitettavia. Kaikille irtisanotuille tontuille on kuitenkin annettu mahdollisuus jäädä varhaiseläkkeelle.

Työn tehoa on nostettu marraskuussa Puhtia päivään –ohjelman avulla sekä siirtymällä 12-tuntiseen työpäivään. Työn laatuun tai asiakaspalveluun muutostilanne ei vaikuta mitenkään.

- 30 Oikein iloista antamisen juhlaa toivottaa,
Korvatunturin väki

TEKSTI D**KIRJOITTAJATREFFIT VERKOSSA!****- Luovan kirjoittamisen kurssi kaikille kiinnostuneille**

POHJOIS-POHJANMAAN KESÄYLIOPISTO

- Aika** 1.4. - 13.8.04. Aloitus **1.4. klo 17.00 - 20.00**, jolloin pidettävässä kurssin alkuinfossa kerrotaan kurssin sisällöstä ja toteutuksesta sekä ohjataan Optima-verkkoympäristön käyttöön.
- Paikka** Alkuinfo ja kurssin päätös Oulussa (ilmoitetaan tarkemmin kutsukirjeessä), muuten opiskelu tapahtuu Internetissä Optima-verkkoympäristössä. Alku- ja lopputapahtumiin osallistuminen on vapaaehtoista.
- Kohderyhmä** Kaikki kirjoittamista harrastavat ja luovasta kirjoittamisesta kiinnostuneet.
- Kurssin ohjaaja** Kirjoittajaohjaaja, FK **Marja-Riitta Vainikkala-Kejonen**
- Toteutus** Kurssi toteutetaan pääasiassa Internetissä Optima-verkkoympäristössä. Verkosta löytyy kirjoittamista tukevaa materiaalia ja materiaalivinkkejä. Kurssilaiset muodostavat verkossa pienryhmiä, antavat toisilleen palautetta, tapaavat ohjaajan ja tekevät tehtäviään.
- Tavoitteet** Virittää ja innostaa osallistujia luovaan kirjoittamiseen.
- Oppimateriaali** Saat tiedot oppimateriaalista kurssikirjeessä heti ilmoittauduttuasi.
- Kurssimaksu** 60 euroa
- Ilmoittautuminen** 15.3. mennessä. Ilmoittautumiset ovat sitovia. Kesäyliopisto ei palauta kurssimaksuja.
- Jaksot ja deadlinet** Kurssin avausjakso ja esittelyfoorumi 1.4 Ensimmäinen jakso 2. - 15.4.
 Toinen jakso 16. - 30.4. Kolmas jakso 1. - 21.5.
 Neljäs jakso 22.5. - 10.6. Viides jakso: lopputyön työstäminen 11.6.-30.7.
 (kesätauko 31.7. - 12.8.) Kurssin päättäminen 13.8.
- Jaksojen sisällöt** Jokainen jakso sisältää teoriaa ja käsitteitä, kirjoituksen ennakkoon sovituista aiheista (ks. jäljempänä Aihepalsta), jonkin ulkopuolisen tekstin tulkintaa ja kommentointia (1. ja 2. jaksolla kotimaista kaunokirjallisuutta, 3.-5. jaksolla käännöskirjallisuutta). Ohjaaja vastaa kysymyksiin kerran viikossa ja lähettää kullekin palautteen pienryhmän kokoontumisen jälkeen ja jakson deadlineen jälkeen.

Kurssitoimintojen kuvaus

Pienryhmät: Osallistujat jakautuvat pienryhmiin kurssin alussa.

Kirjoittajakahvila: Kurssilaiset tuovat verkon Kirjoittajakahvilaan ne tekstit, jotka haluavat koko ryhmän lukevan ja antavan palautetta. Palautekeskustelut ja kommentointi tapahtuu Keskustelufoorumi-palstalla toisesta opiskelujaksosta alkaen.

Aihepalsta: Jokainen kurssilainen keksii jokaisella jaksolla yhdeksi tehtäväksi kirjoittamisaiheen. Nämä kootaan Aihepalstalle. Kurssilaiset voivat vapaavalintaisesti lähettää tekstejä Kirjoittajakahvilaan kaikkien kurssilaisten kommentoitaviksi ja muokkaamansa version vihdoin nettilehteen.

Nettilehti: Kurssin aikana ilmestyy kesäyliopiston kotisivuilla kolme numeroa nettilehteä, jonka nimi on

Kirjoittajatreffit! Ta-va-taan ver-kos-sa. Lehti ilmestyy toukokuussa, kesäkuussa ja elokuussa.